

ΣΤ'2

ΡΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ...ΑΜΕΤΑΒΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΤΙΚΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΜΕΤΑΒΑΤΑ ΡΗΜΑΤΑ

Τα ρήματα που παίρνουν αντικείμενο ή αντικείμενα για να συμπληρωθεί η έννοια τους λέγονται μεταβατικά. Π.χ Ο σκύλος **δάγκωσε** μια κυρία. (τι δάγκωσε ο σκύλος;... η ενέργεια του ρήματος μεταβαίνει στην κυρία... η λέξη κυρία είναι αντικείμενο.)

Τα ρήματα που δεν χρειάζονται αντικείμενο για να συμπληρωθεί η έννοια τους λέγονται αμετάβατα.

Π.χ Απόψε **θα τελειώσω** νωρίς.

ΜΟΝΟΠΤΩΤΑ ΚΑΙ ΔΙΠΤΩΤΑ ΡΗΜΑΤΑ

Τα ρήματα που δέχονται ένα μόνο αντικείμενο, συνήθως σε πτώση αιτιατική... σπανιότερα σε γενική, λέγονται μονόπτωτα.) Π.χ Κλείσε το **παράθυρο**. **Μου** μίλησε άσχημα.

Τα ρήματα που δέχονται δύο αντικείμενα (άμεσο/σε πτώση αιτιατική και έμμεσο/ σε γενική ή αιτιατική) λέγονται **δίπτωτα**. Π.χ Δώσε μου ένα φιλί. Εδώ ρωτώντας ΤΙ; ...φιλί ... βρίσκω το **άμεσο** αντικείμενο και ρωτώντας ΣΕ ΠΟΙΟΝ; ... μου...σε εμένα βρίσκω το **έμμεσο**.

ΣΥΝΔΕΤΙΚΑ ΡΗΜΑΤΑ

Τέλος υπάρχουν και κάποια ρήματα που δίνουν πληροφορίες για το υποκείμενο της πρότασης φανερώνοντας μια ιδιότητά του. Αυτά λέγονται **ΣΥΝΔΕΤΙΚΑ** . Εδώ όταν ρωτάμε ΤΙ; Η λέξη που απαντά λέγεται **ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟ** και όχι αντικείμενο.

Αυτά τα ρήματα μαθαίνω να τα αναγνωρίζω και τα πιο συνηθισμένα είναι τα: είμαι , γίνομαι, φαίνομαι εκλέγομαι, ονομάζομαι, διορίζομαι, θεωρούμαι, εμφανίζομαι...

ΑΣΚΗΣΗ 1

Υπογραμμίζω τα ρήματα πρώτα και μετά στην παρένθεση γράφω αν είναι μεταβατικά ή αμετάβατα.

Ο Νίκος έχει τρομερό πονοκέφαλο.(μεταβατικό)

Σήμερα, οι μολυσματικές ασθένειες προλαμβάνονται με τον εμβολιασμό.(...αμετάβατο...)

Ο ασθενής έκανε δυο βήματα ζαλίστηκε, παραπάτησε κι έπεσε στο κρεβάτι.(μεταβατικό,αμετάβατο,αμετάβατο,αμετάβατο)

Ένα δυσάρεστο γεγονός συντάραξε όλη την τάξη.(μεταβατικό)

Το ταβάνι στριφογύριζε και τα παράθυρα άλλαζαν θέση στους τοίχους.(αμετάβατο,...μεταβατικό)

Η μητέρα έβαλε το χέρι της στο μέτωπό μου κι αμέσως κάλεσε τον γιατρό.(.....μεταβατικό,μεταβατικό.)

Ο Παντελής αναρρώνει από μια χειρουργική επέμβαση.(...αμετάβατο.....)

ΑΣΚΗΣΗ 2

Βρίσκω Υποκείμενο, Ρήμα, Αντικείμενο άμεσο ή έμμεσο και Κατηγορούμενο.

Ο Ανδρέας δεν προσέχει την υγεία του.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ-ΡΗΜΑ-ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Ο καφός χάλασε.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ-ΡΗΜΑ

Μου έκανε εντύπωση η ψυχραιμία της.

ΑΝΤΙΚ.ΕΜΜΕΣΟ-ΡΗΜΑ-ΑΝΤΙΚ.ΑΜΕΣΟ-
ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ

Οι στρατιώτες αποδείχτηκαν γενναίοι.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ-ΡΗΜΑ-ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟ

Σε ενοχλεί ο θόρυβος;

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΡΗΜΑ-ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ

Η πόρτα είχε μείνει μισάνοιχτη.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ-ΡΗΜΑ-ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟ

Ο Σταμάτης της έδωσε χρήματα.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ-ΕΜΜΕΣΟ ΑΝΤΙΚ.-ΡΗΜΑ-ΑΜΕΣΟ
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Εσύ τηλεφώνησες;

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ-ΡΗΜΑ

Εσύ μου τηλεφώνησες;

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ-ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΡΗΜΑ

Η βαλίτσα βρέθηκε ανοιγμένη.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ-ΡΗΜΑ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟ